

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 6 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 gr., CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr. i w tekście 40 gr., za tekstem 10 groszy. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagranicznie o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w P. K. O. № 80127.

Amerykańskie Polskie Kino „JUTRZENKA“ Wielka 64. **Baczność Wilnianie!** Dziś Jedyny auto-film Polski nigdzie dotychczas niewystawiany z cyklu obrazów. „Dla Ciebie Polsko matko nasza“, „Bitwa o Wolność i Niepodległość Polski nad Zbruczem czyli trucizna bolszewizmu“ epokowy historyczny film w 10 dużych aktach w którym zilustrowano wszystkie trudy i znoje jakie przeżyła Polska w „Krwawym terrorze o swą Niepodległość“ jakich okrucieństw i intryg dopuszczali się krwawi carzy Lenina, Trockiego i Ska bolszewicka. Spieszcie zobaczyć! Jest to naprawdę arcydzieło, przewyższa wszystko widziane.

Dnia 26 stycznia b. r. o godzinie 10 rano w rocznicę śmierci

z ks. Druckich Lubeckich MARYI ŁĘSKIEJ

będą odprawione nabożeństwa żałobne w Bazylice Wileńskiej (Kaplica Sw. Kazimierza) i w Kościele parafialnym w Białej-Wacie, o czym zawiadamia przyjaciel i znany RODZINA.

SZCZOTKI i PENDZLE!

Fabryka MARCINA ŻÓRAWSKIEGO
w Smorgoniach.

Najtańsze źródło wyrobów szczotkarskich i pendzlarskich w kraju. Szczotki i pendzle najrozmaitszych gatunków. Zamówienia wykonywane w bardzo krótkim czasie.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Napad bandy kresowej.

W nocy z 20 na 21 b. m., do folwarku Święte przybyła na podwodach banda dywersantów, którzy korzystając z ciemności podeszli pod same zabudowania folwarczne i poczęli obrzucać je granatami.

Od wybuhających granatów zajęły się budynki. Bandyci zrabowali pięć koni, podpalił zabudowania gospodarcze i powróciwszy z uprowadzonymi końmi do oczekujących na nich podwódt, odjechali szybko w kierunku zachodnim.

Za podpalaczami wyruszyły w pogon oddziały wojskowe i policyjne.

Przyjazd Komisarza Strassburgera.

Komisarz Rządu w Gdańsku Strassburger przybył do Warszawy. Jutro p. Strassburger będzie obecny na posiedzeniu Komisji spraw zagranicznych.

Wzmocnienie „Piasta“.

Tarcia wewnętrzna w grupie Bryła doprowadziły narazie do secesji trzech posłów, którzy wyszli do prezydium klubu Związku chłopskiego następujące pismo:

Niżej podpisani wystąpiliśmy z klubu P. S. L. „Piast“, dając wiarę sprawcom rozłamu, że w nowoutworzonym klubie znajdziemy możność większej jeszcze obrony interesów ludu włościańskiego. Uwierzaliśmy również ich zapewnieniom, że klub Związku chłopskiego stanie się pomostem do konsolidacji ruchu ludowego.

Wkrótce jednak przekonaliśmy się, że nadzieje nasze zostały w zupełności zawiedzione, a kierownicy tego klubu nadużyli naszej dobrej wiary. Praca klubu tego tak na terenie Sejmni jak i w kraju nie tylko że nie przyniosła żadnego pożytku tak Państwu i ludowi naszemu, ale przyczyniła się w wielkiej mierze do zamętu i osłabienia powagi Państwa i siły ludu, a bardzo często miała znamiona obrony osobistych interesów jednostek ze szkodą ogółu.

Wobec tego, że wszelkie nasze starania, mające na celu naprawę tych stosunków nie znalazły posłuchu u sfer kierowniczych klubu, a głos nasz stale był lekceważony, nie chcąc w dalszym ciągu brać odpowiedzialności za kierunek i politykę tego klubu, zgłaszamy niniejszym swoje wystąpienie.

(—) Michał Janeczek,
(—) Walenty Toczek,
(—) dr. Tadeusz Targowski.

Zarząd klubu Piastowców, do którego zgłosili swe przystąpienie pp. Janeczek, Targowski i Toczek, uchwalili wczoraj przyjąć ich do klubu. Należy zaznaczyć, że po przejściu trzech wyżej wymienionych posłów, stronnictwa dawniej większości polskiej mają 222 głosy na 444.

Rezolucje „Piasta“.

Dnia 22-go b. m. toczyły się obrady Klubu „Piast“ po których przyjęto szereg rezolucyj, stwierdzających konieczność przeprowadzenia postulatów rolnictwa i domagających się szybkiego przeprowadzenia reformy rolnej, oraz szereg innych.

Dowcipna uwaga.

Na wczorajszym posiedzeniu Komisji Wojskowej pos. Stefan Dąbrowski zakończył swój referat o organizacji Najwyższych Władz Wojskowych. Referent zakończył swoje przemówienie wezwaniem, by Komisja rozpatrzyła sprawę w oderwaniu od wszelkich błędów personalnych, powodując się jedynie dobrem Państwa. Poseł Dąbrowski formułując swój apel do komisji, użył wyrażenia, aby przy omówieniu ustawy odnoszono się do przyszłego wodza, jak do „nisznanego żołnierza“. Na to z pośród posłów socjalistycznych odezwał się głos: „Obawiam się, że ta ustawa będzie grobem dla bardzo znanego żołnierza“, co naturalnie wywołało ogólną wesołość.

Kwatery wojskowe.

W dalszym ciągu obrad podkomisji senackiej, powołanej do rozpatrzenia projektu ustawy o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju, przyjęto zasadę dopuszczalności rekwizycji mieszkań prywatnych na kwatery przejściowe. Normalny termin trwania kwatery przejściowej ustalono na 8 miesięcy.

Termin ten jednak w pewnych wypadkach może być przedłużony do 6 miesięcy, na podstawie uchwały rady ministrów, nawet do roku. Mieszkania zarekwizowane są w ciągu roku po ustaniu rekwizycji wolne od ponownej rekwizycji i podatku kwaterekowego.

Następnie wprowadzono szereg gwarancji prawnych, zapewniających możliwość usunięcia osób zakwaterowanych, w razie ich niewłaściwego zachowania się, oraz uzyskania zwolnienia lokalu po upływie ustawowego czasu trwania rekwizycji.

Wybory do Rad Miejskich.

Minister spraw wewn. p. Ratajski zamierza zwołać w przyszłym tygodniu konferencję z przedstawicielami klubów sejmowych dla omówienia sprawy przeprowadzenia tymczasowych wyborów do Rad Miejskich.

Posel Korfanty.

Rozeszły się pogłoski, że pos. Korfanty, nabył w tych dniach wielki organ wpływu na Pomorzu „Gazetę Grudziądzką“, od wielu lat redagowaną przez Kulerskiego.

Śnieżyce na południu. Kaukaz pod nawałą śnieżną.

MOSKWA. (Rps.) Z Tyflisu donoszą o gwałtownych zamieciach śnieżnych i mrozach w wielu okręgach kraju Zakaukaskiego i w sąsiednich okręgach Turcji. Komunikacja kolejowa ponownie została przerwana na wielu liniach.

Nowy York pod śniegiem.

LONDYN. (A. W.) Nowy York nawiedziła nowa nawałnica śnieżna. Śnieg zatarasował wszystkie wejścia do kolejek podziemnych. Ruch jest bardzo utrudniony.

Syryja pod śniegiem.

„Echo de Paris“ pod datą 12 stycznia zamieszcza następujący telegram z Bejruth:—Na morzu i lądzie sroży się twarda zima. Pustynia pod śniegiem. Bagdata także. Termometr opadł do — 16 stopni w Palmirze, a do 10 st. w Damaszku. Bedini opuszczają swoje siedziby.

Tymczasem w zachodniej Polsce—prawie wiosna!

Zamachowcy gdańscy wysłani do Malborka.

GDAŃSK, 22.I. (Pat.) „Baltische Presse“ donosi na podstawie wiadomości pochodzących z kół policyjnych, że główni uczestnicy zamachu na polskie skrzynki pocztowe wysłani zostali potajemnie do Malborka celem uchronienia ich przed karą.

Niepopularny projekt Herriota.

PARYŻ, 22.I. (Pat.) Izba deputowanych kontynuowała dziś dyskusję nad budżetem Ministwa Spraw Zagranicznych. Deputowany Soulier (unia republikańsko-demokr.) zwrócił się do Herriota z zapytaniem, czy prawdą jest, że państwa Małej Ententy uczyniły u rządu francuskiego demarche domagając się utrzymania ambasady francuskiej przy Watykanie, o ileby bowiem ambasada ta została zniesiona małe państwa zmuszone byłyby komunikować się z Watykanem za pośrednictwem ambasady niemieckiej. Na zapytanie deputowanego Soulier odpowiedział Herriot przecząc dodając, iż w Paryżu odbył się kongres katolicki na którym zwrócono się z ostrym protestem przeciwko Francji. Podobne demonstracje odbyły się w tym samym czasie w różnych miastach Europy, co do wodzi istnienia ruchu opozycyjnego wobec Francji w pewnych kołach katolickich.

Nota aliantów do Niemiec.

LONDYN, 22 stycznia. Konferencja ambasadorów uzgodniła, na podstawie raportu komisji kontroli, tekst noty w myśl tezy francuskiej, która stwierdza szereg jaskrawych pogwałceń postanowień traktatu, szczególnie co do utrzymania w całości całej organizacji sztabowej dawnej armii.

Zycie ekonomiczne.

G I E Z D A.

WARSZAWA, 22.I. (A. W.) Warszawa giełda urzędowa z dnia 22.I. Dolarzy nieotworzono, funty 24,93 1/4, Przekazy: Nowy York 5,18 1/2, Londyn 24,93 1/2 — 24,93, Paryż 28,13 i 3/4, Wiedeń 7,80 i 1/4, Praga 15,60, Włochy 21,50, Belgja 26,83 1/2, Szwajcaria 100,12, pożyczka konwersyjna 4,40 — 4,50, złota 7,40, dolarowa 3,56, kolejowa 8,80 — 9,00. Tendencja mocniejsza.

Akcje: Bank Handlowy w Warszawie 5,60—5,40—5,50, Warszawskie T.wo Fabryk Cnkru 9,40—3,05—3,20, Rudzki 1,82—1,28—1,28, Ostrowieckie 6,70—6,25—6,35, Starachowice 1,86—1,90. Tendencja początkowo mocniejsza, pod koniec słabsza.

WILNO, 22.I. (A. W.) Obroty pozagiełdowe: Złoto 2,72, Liasty zastawne Wileńskiego Banku Ziemskiego rejestrowane 14,75.

O fałszywe banknoty.

W przepisach wydanych ostatnio przez Bank Polski, dotyczących wymiany uszkodzonych banknotów bankowych, uwzględniony został również tryb postępowania z fałszywymi banknotami.

W razie przedstawięcia w jakiegokolwiek kasie publicznej lub prywatnej biletu fałszywego, albo podejrzanego o sfałszowanie, należy bilet zatrzymać, a okazicielowi wydać zaświadczenie, zawierające nazwę instytucji, w której bilet został zatrzymany, nazwisko i miejsce zamieszkania okaziciela biletu, wysokość odcinka z oznaczeniem serii numeru, oraz podpisu kasjera, który bilet uznał za fałszywy.

Zatrzymany bilet winien być natychmiast przesłany do najbliższego oddziału Banku Polskiego.

Bilety fałszywe Bank Polski kierować będzie do prokuratury sądu okręgowego albo policji państwowej.

Za otrzymane bilety fałszywe okaziciel nie otrzymuje żadnego odszkodowania.

OKAZJA!

DRZEWO OPALOWE

popitowane i poszczepane (dł. polan 12 lub 8 wierszków) — dobra sucha sosna z domieszką brzozy po cenie zn. zniżonej

(wyprzedaż zapasów)

za 1/4 szalnia 25 złot., 1/2 szalnia 50 złot., 1 sz. 100 zł łącznie z dostawą na dziedziniec. Zamówienie wystarczy pismem lub osobiste p.g. adr. 603—9

Wielka 22, Kawiarnia Rożnowskiego.

Zadajcie
najsmaczniejszej
HERBACY

„CZASNIK”
Jen. Przedstaw
D/H.N. Fels. Warszawa, Twarda 4

Szanować złotego!

Złoty to więcej niż cztery liry włoskie.
Złoty to prawie cztery franki franc.
Złoty to nie „złotówka“! To półtrzejciej „złotówki“!

Skutki demagogicznej roboty.

Jest rzeczą dziwną, jak ludzie, którzy wyszli przeciw tejszemuż maszy ludowej, powinni znać życie, skoro znajdują się u steru rządów, tracą absolutnie zrozumienie dla spraw praktycznych, tracą kontakt z życiem, widzą wszystko przez okulary względów i względów polityczno-partyjnych.

Znane powszechnie są wileńskie wynurzenia p. Thugutta w sprawie przeprowadzenia reformy rolnej na kresach wschodnich. Miały one niewątpliwie charakter i cel wybitnie polityczny — tak je pojęły koła parlamentarne i rządowe... i przeszły nad nimi do porządku dziennego. Inaczej widać naszą; tam każde słowo, czy to wyrzeczone przez p. Thugutta na oficjalnym bankiecie, zwłaszcza zaś te, które wypowiedziane zostały w ścisłym gronie, nie oficjalnie, obecnie kolportowane jest od wsi do wsi, od dworu do dworku, komentowane na wszelkie sposoby, nieraz może przesadzane... to jest ludzkie i z tam należało się liczyć.

Jakoż skutki roboty demagogicznej nie kazały na siebie czekać, już zaś są one widoczne, dają się zaś dotkliwie we znaki w bliższej prawdopodobnie przyszłości: latem i na jesieni: „Thugutt zapowiedział przeprowadzenie bezwzględniego wywłaszczenia jeszcze przed marcem roku bieżącego” — oto hasło, podawane dziś z ust do ust. Łatwo wyobrazić jak przysięgające wywierają wrażenie. Ziemiomiarów nasz w szczególności ciężkich znajduje się warunkach, walczą z niezliczonymi przeciwnościami. Kultura rolna jeszcze przed wojną na znacznie niższym stała się poziomie niżeli w innych centralnych i zachodnich dzielnicach Rzeczypospolitej. Wojna żadnej innej dzielnicy polskiej nie dała się w tym stopniu we znaki, jak naszym wschodnim województwom. Dość wspomnieć straszny odwrót armii rosyjskiej, pozostawiającej po sobie zgłiszczoną i popioły, najście Niemców, przeszedłszy trzy lata rabunkowej gospodarki niemieckiej, odwrót ich, dwukrotne najście hord bolszewickich, obecne życie pod ustawiczną grozą napałów bandyckich. Dodajmy do tego podatki, wyższe niż w jakiejkolwiek innej polskiej dzielnicy, gdyż ślepa machina naszej biurokracji nie zna kwalifikacji gruntów i szacuje nasze jałowe ugory byłego pasa frontowego, pocięte gęsto rowami, poprzegradane siecią zagród kolezastych, zarosłe młodymi brzoškami i sosenkami narówni z najżyźniejszymi gruntami Kujaw czy Sandomierza.

Mimo to ziemiomiar nasz, który przetrwał sto lat najcięższej niewoli, będąc ostoją polskości na tych wschodnich rubieżach i dziś rozumie potrzeby ojezycznej, rozumie konieczność znaczących ofiar. Rozumie on, że na to, by poddać nadmiernemu ciężarowi podatków, jeden jest tylko sposób podniesienie wydajności warsztatu rolnego. Jakoż istotnie w tym kierunku ostatnimi laty prowadzona była praca bardzo usilna i — przynajmniej — owocna. Osobiście znam ziemian, niegdyś ludzi bardzo majątnych, przywziętych do wygód, którzy dziś żyją ubogo, odmawiając sobie najmniejszego ebytku, zaszyli się w swych kątach niedźwiedziej, zdzieliczeli i każdy krwawo zapracowany grosz oddają na podniesienie gospodarki, powiększenie inwentarza i t. p. Nie są to zresztą wyjątki, przeciwnie, znaczna większość kresowego ziemiaństwa stanęła na wysokości swego zadania. Zaniedbali wprawdzie w znacznej mierze sprawy społeczne, pracę oświatową, którą prowadzili przed wojną, pracę w sejmikach, wszystkie swe siły skoncentrowali na ratowanie swej ojezycznej z ostatniej wojny wojennej ruiny. I to jest niewątpliwie służbą publiczną, dla dobra ojezycznej potrzebującej dziś więcej wytrwałej produkcyjnej pracy niż mów wlecowych.

I oto na tych skrajnych pracownikach spada grom niespodziany: zapowiedź rychłego wywłaszczenia tego właśnie warsztatu rolnego w który włożyli wszystkie

swe siły, całą duszą swoją. Pan Thugutt oświadczył cynicznie: „Panowie jako ludzie inteligentni znajdziecie inne zajęcia w handlu lub przemyśle, ziemia powinna należeć do chłopów-białorusinów”. Jak gdyby ci nasi „obszarnicy” różnili się tak bardzo trybem życia, osobistymi potrzebami od chłopów. Jeżeli jest jakaś różnica, to ta chyba, że jako ludzie inteligentni gospodarzą daleko produktywniej i zaoszczędzony grosz niosą nie do szynku lecz używają go dla podniesienia swego warsztatu.

Pozatem, co się tyczy wygód osobistych, to wątpię, by siedzący na kilku morgach chłop z pod Poznania lub Krakowa [zechał zamienić się dziedzicem tyśiącemorgowego majątku pod Mołodeczmem czy Głębokiem. Zresztą jakże naiwnym jest twierdzenie, że rolnik z dziać pradziada, rolnik z wykształcenia naraz przekształci się może na kupca czy przemysłowca. Dla tego właśnie handel nasz i przemysł w tak opłakany znajduje się stanie, ponieważ dużo w nim pracuje ludzi niepowołanych, dyblentów. Dla tego rolnictwo nasze widocznie upada, ponieważ odbiera się ziemię zawodowym rolnikom a oddaje komu? O tem świadczy najlepiej zamieszczona w „Dzienniku” przed niedawnym czasem korespondencja z powiatu Wilejskiego, w której znany nam osobiście, wiarogodny korespondent nasz donosi, jak to na ziemi folwarku Kosierszczyzna, odebranej właścicielowi-polakowi, Komitet Nadawczy osadził żyda, Wulfę Minkowa, karanego w swoim czasie za pomoc, okazaną szpiegom bolszewickim, który z kolei na tej ziemi pozwolił osiaść i pobudować się drugiemu żydowi Szulskiemu, którego syn w swoim czasie organizował bandy podpalać dworów polskich, obecnie zaś jest wysokim dygnitarzem bolszewickim.

I dziwić się tu, że na Kresach kwitnie bandytyzm.

Nie trudno wyobrazić sobie jak deprymująco podziałać musiała zapowiedź p. Thugutta, nowych masowych wywłaszczeń, dalszego zaprzeczania polskiej ziemi. A skutek tego, — że ziemiaństwo, w ten sposób zagrożone, wstrzymało się od wszelkich dalszych nakładów, likwiduje, co się tylko da zlikwidować, by w razie katastrofy nie znieść się bez grosza na bruku. W warunkach obecnych może to szczególnie katastrofalne podziałać za sobą skutki. Zima tegoroczna jest w naszej strefie nie tylko wyjątkowo ciepła ale i wilgotna, na naszych niedronowanych gruntach grozi to wygniciem ozimin. Dotychczas rolnicy zapobiegali temu jak mogli, odprowadzając nadmiar wody przy pomocy doraźnie kopanych rowów, jednocześnie gotowano się na to, iż na wiosnę wypadnie zorać część ozimin i zasieć zbożem jarem. Dziś zaniechano oczywiście całkowicie tych robót, po co bowiem pracować i wydawać grosz na zasiewy, z których kto inny będzie zbierać plon. Zład powszechnie na przyszłą jesień spodziewamy się głodu.

Oprócz wywłaszczenia ziem rolnych zapowiedział także p. Thugutt upaństwowienie lasów. Rzecz jasna, iż właściciele obszarów leśnych wyciągnęli stąd odpowiednie konsekwencje i sprzedają, co się tylko sprzedać da. Wprawdzie mamy jakąś tam ochronę leśną, wiadomo jednak, że u nas prawa istnieją poto, aby je obchodzono, mistrzami zaś w tem są żydzi. Właściciel Polak sprzedaje tedy las żydowi, pod warunkiem, że ten uzyska pozwolenie na wyręb i załatwi wszelkie formalności. Oczywiście, iż w tych warunkach cena sprzedażna jest minimalna. Żyd wiadomymi sobie drogami z łatwością otrzymuje pozwolenie, padają więc pod niszcząca siekiera reszty naszych lasów, właściciele-Polacy otrzymują śmiechu marne grosze, podczas, gdy żydzi wzbogacają się na naszym dobru.

Oto są skutki demagogicznej roboty pp. Thuguttów i consorcium.

J. O.

Zaburzenia robotnicze w Kownie.

Da. 19 stycznia do Magistratu w Kownie zjawiała się delegacja od robotników zatrudnionych na robotach publicznych specjalnie zorganizowanych przez zarząd miasta, z żądaniem podwyższenia płacy. Gdy spotkała ich odmowa, przed Magistrat zjawili się około 200 robotników, którzy w burzliwy spo-

sób domagali się podwyżki. Wezwana policja konna nie mogła rozprosyć manifestantów, a gdy chciała zasresztować przywódców, tłum rzucił się na nią. W obrot nie własnej policja dała salwę, jakoby w powietrze, w rezultacie której tłum się rozproszył, zostawiając na placu rauny.

Sejm i Rząd.

Oświadczenia posła Witos.

Poseł Witos oświadczył w wywiadzie prasowym, że stronnictwo jego będzie walczyło do ostatka o utrzymanie kredytów dla rolnictwa, czemu sprzeciwił się częściowo premier Grabski. Sytuacja wsi jest katastrofalna — mówił p. Witos. Jesteśmy na krawędzi, i z tej krawędzi nie możemy dać się zepchnąć. Przemówienie posła Byrka, który również uzasadniał konieczność utrzymania kredytów dla rolnictwa, było rzeczową krytyką gospodarki rządu. Klub Piasta nie dały bynajmniej do obalenia rządu, choć jednak widzieć jasną linię postępowania w Sejmie i w kraju albo parlamentaryzm, albo dyktatura. Szkodliwego pomieszczenia parlamentaryzmu z dyktaturą klub P.S.L. Piast nie znieśia.

Lewica „radzi”.

Komisja porozumiewawcza klubów Wyzwolenia, PPS, NPR i grupy Bryła obradowała w środę nad kandydaturą Artura Sliwińskiego na ministra oświaty.

Chyblona interpelacja.

W sprawie interpelacji posła Chruckiego i tow. w sprawie uregulowania drogi ustawową kwestji parafji prawosławnych i ich redukcji przez Ministerstwo W. R. i O. P. Minister W. R. i O. P. odpowiedział między innymi, że sprawa ta nie wymaga specjalnej ustawy sejmowej i została ostatnio uregulowana w porozumieniu z ks. metropolitą prawosławnym i zarządami poszczególnych diecezji. W obecnym projekcie przewidziana jest jedna parafia na 8500 dusz, gdy w stosunku do ludności

Przegląd prasy.

Wychodzi w Wilnie ku jego hańbie takie szelmowskie pismo, które się nazywa „Wyzwolenie Wsi”. W Nr. 3 z dn. 15 b. m. na wstępie znajdujemy pogładową lekcję „O rewolucji”. Dajemy z niego parę wyjątków.

„Przedewszystkiem trzeba patrzeć, czy rewolucja może się udać. Otóż na to, żeby rewolucja się udała, potrzebne są dwie rzeczy:

- 1) żeby objęła cały kraj, to znaczy całe państwo;
- 2) żeby zaczęła się w miastach, a nie na wsi.

„Tylko miasta umieją i mogą robić rewolucję. Wsie może się przyłączyć i pomagać, kiedy już rewolucja w miastach wzięła górę.

A dlaczego? Bardzo prosto. W miastach ludzie mieszkają jeden przy drugim. Może się zebrać tłum, robotnicy żywi i nie związani obawą o swoje chaty, inwentarz, zasiewy, mogą się orjentować, zebrać w tysiącach, ruszyć na przedstawicieli rządu. W miastach można opanować jaki arsenał, zyskać broń, wypędzić władze i zająć ich miejsce.

„Tylko, jeżeli miasta przedtem u siebie zrobiły rewolucję i mogły przysłać na wieś pomoc — jeżeli miasta rozbroją wojsko, jeżeli miasta będą miały już rząd rewolucyjny — wtedy tylko można mówić o rewolucji, że mogłaby się udać. przejrzyście? pouczajcie? Zakończenie artykułu służy tylko dla zamydlenia oczu... prokuratorji.

Również szlachetne tendencje przebijają się w art. „Gwałty, bezprawie” i „Tak trzeba”, gdzie po kolei obrabiani są wszystkie: duchowieństwo, dziedzice, przekupione sądy, krzywoprzysiężne świadki, a wszystko ma na celu jątrzenie stosunków, wzniecanie waśni klasowych, podburzanie do sporu, tworzenie zamętu ku pożytkowi wydawców tego paskudstwa... „Wyzwolenia”!

A czy taki posiew nie ma widoków rozwoju, gdy na prowincji panuje ciemnota i bieda. Potwierdzenie powyższego znajdujemy w piśmie „Pro patria”.

rzymko-katolickiej jedna parafia przypada na 3800 dusz.

Zjazd polskich posłów na Bałkanach.

W dniach najbliższych odbędzie się w Warszawie konferencja posłów polskich, rezydujących w państwach bałkańskich. W tym celu zostali zawezwani do Warszawy posłowie w Turcji p. Knoll i poseł w Belgradzie pan Okęcki. Poseł w Rumunii p. Wierłowski i Charge d'Affaires w Sofji p. Grabowski, jak wiadomo przybyli już do Warszawy.

Akcja przeciw Gdańskowi.

W dniu 21 b. m. wieczorem wyjechała do Tazewa na polecenie p. ministra spraw wewnętrznych specjalna komisja, która ma na celu zaznajomienie się z obecną prowadzoną kontrolą ruchu granicznego pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a w. m. Gdańskiem w związku z koniecznością wydania zarządzeń, któreby ukróciły, rozwijające się na tym odcinku graniczym, przemytlnictwo.

Audjencje.

Premier Grabski przyjął prezesa klubu PPS, który zaznajomił go ze stanowiskiem klubu w sprawach aktualnych, a w szczególności w sprawie organizacji najwyższych władz wojskowych.

Min. Strassburger przyjęty dziś był przez min. Skrzyńskiego, następnie zaś przez premiera.

Konferencja kolejowa.

Min. Kolei przystępuje do prac powierzonych Polacy przez międzynarodową konferencję kolejową w Krakowie. Polska otrzymała mandat zarządu kierującego komunikacją bezpośrednią między Jugosławją, Wiochami, Austrią i Polską.

„Zwłaszcza co do Kresów Wschodnich okazuje się, że bodaj cały załm tam powstały wynik na gruncie zbliżenia wsi.

Pisze do nas drobny rolnik z powiatu Duniewickiego:

„Z powodu tak dużych opłat gruntowych i innych skarbówych, taka trudna chwila przyszła na gospodarzy, że na własne potrzeby nie mogą zapracować. Każdy gospodarz zgodziłby się swe grunta darować, gdyby mógł inną pracę znaleźć”.

Drugą list z pow. Wołkowyskiego:

„Społeczeństwo nasze opanowuje coraz większy niedostatek materialny, bodaj we wszystkich warstwach”.

Stan polskiego posiadania majątku, a skarb polski jest okradany w sposób ulegalizowany, gdyż największe podatki i ofiary nie mogą go napędzić i wetaż potrzebuje pieniędzy, t. j. pożyczek”.

Jak pisaliśmy wczoraj występ p. Skrzyńskiego w Helsingforsie wywołuje coraz większe rozczarowanie, ujawniające się w prasie. To też, jak pisze „Rzeczpospolita”.

Inną unję dla Polski teraz obmyślił ziemianin polski na rumuńskiej Bukowinie, a poprzednio pułkownik wojsk polskich, pan Jampolski. Na podstawie rozmów z poważnymi kołami rumuńskimi, wysunął on pod dyskusję projekt unji państwowej między Polską, Rumunią i Węgrami. Takie państwo, mające przeszło 900 000 kilometrów kwadr., czyli dwa razy przestrzeni więcej, niż Rzeczka Niemiecka i około 55 milionów mieszkańców, a równocześnie rozporządzające wielkimi bogactwami przyrodzonymi i dostępem do morza Bałtyckiego i do morza Czarnego byłoby potęgą, której nikt nie ośmieliłby się zaczepić i która dzięki temu, mogłaby się rozwijać gospodarczo i kulturalnie bez żadnych przeszkód.

Ukształtowanie formy rządu nastąpiłoby pewnie trudno. Pan pułkownik Jampolski chce usunąć tę trudność na wzór rewolucjonistów niemieckich z roku 1848, którzy za swój ideał państwowy uważali republikę z wielkim księciem na cze-

le. Proponuje bowiem, aby w Polsce zostawił prezydenta, a całej unji trójpaństwowej dał króla z obecnej dynastji rumuńskiej.

Nie będziemy teraz dyskutowali formy rządu, ale musimy przyznać, że istotnie korzyści z połączenia się Polski, Rumunii i Węgier w ścisły związek, byłyby niesłychanie duże, tak duże, że warto z ich raaj zająć się bliżej tym projektem i popularyzować go wśród ogółu. Niewątpliwie na pierwszy rzut, podobny pomysł federacji polsko-rumuńsko-węgierskiej, wyda się wielu fantastykiem, a nawet awanturczym. Czyż jednak przed wiekami nie wydawał się plan unji z Litwą królowej Jadwidze awanturą? A przecież wszedł w życie i pod formą polskiego Wilna trwa po dzień dzisiejszy”.

L-i.

Wiadomości telegraficzne.

— W dn. 1 i 2 lutego r. b. odbędzie się w Warszawie, w gmachu gln., pod wezwaniem św. Wojciecha (Hortensja 2) zjazd dyrektorów polskich szkół średnich męskich społecznych i prywatnych.

— Japonja przy podpisywaniu umowy japońsko-sowieckiej zobowiązała się warunkowo nie podpisywać protokołu, dotyczącego Besarabji.

— Z Sofji donoszą: Będąc na tropie niebezpiecznej grupy anarchistów — policja wykryła 2-eh z pośród nich, którzy wezwali do poddania się odpowiedzialności strażnikami. Anarchiści otoczeni w jednym z domów przedmieścia, wobec stawiania oporu zostali zabici. Policja zmuszona dla wypłoszenia anarchistów do podpalenia części domu.

— Dzienniki Rzymskie „Avanti” i „Popolo” nie pojawiły się wczoraj. „Popolo” był skonfiskowany również i onegdaj.

— Sąd w Medjolanie skazał trzech faszystów na 5 mies. więzienia i 800 lirów kary za napad na tamtejszą lożę wolnomularską. Trzej oskarżeni zostali uwolnieni.

— Silne trzęsienie ziemi zniszczyło 5 wsi prowincji Amzahan w Anatolji. Śmierć poniosło 148 osób, rannych jest ciężko 33. Zginęło 800 sztuk bydła, a 2000 osób pozbawionych dechu nad głową cierpi głód przy bardzo niskiej nieraz temperaturze.

— Z Londynu donoszą, że Anglja usilnie będzie się domagała zwolnienia rady Ligi Narodów dla przeformowania odroczenia dyskusji nad protokołem genewskim. „Times” zapowiada nawet, że Anglja ostatecznie odrzuci ten protokół.

— Episkopat czesko-słowacki ogłosił w prasie odezwę, podkreślając daleko posuniętą niewłaściwość współczesnej mody strojów kobiecych oraz tańców współczesnych. Odezwa wzywa rodziców, aby pilnowali przestrzegania przez ich córki zasad najstarszej przyzwoitości w zakresie stroju, wreszcie odezwa potępia również urządzanie wspólnych kąpiel dla obu płci.

— Rząd niemiecki powziął decyzję przywracającą częściowo w przemyśle system trzyszytobowy, co równa się wprowadzeniu 8 i pół godzinowego dnia pracy. Rozporządzenie to odnosi się do koksowni i pieców hutniczych i wchodzi w życie od 1-go kwietnia.

— Rząd republiki Kostaryka zakomunikował sekretarjatu Ligi Narodów, że z dniem 1 stycznia 1925 r. występuje z Ligi Narodów.

— Izba albańska proklamowała jednomyślnie ustroj republikański Albanji.

Z Łotwy.

Sprawa Needy.

Izba Sądowa w Rydze w sprawie Needy i tow. o zamach w Libawie zatwierdziła wyrok Sądu Okręgowego, mocą którego Needra i Wańkin zasądzeni zostają na 6 lat twierdzy z zastosowaniem amnestji i więzienia prewencyjnego. Ausberg na 1 1/2 roku z zastosowaniem amnestji.

CZYTAJCIE

„Głos Wileński”

Próbnym alarm wojskowy w Wilnie.

Komisarz Rządu na m. Wilno podaje do wiadomości, że w najbliższym czasie w Wilnie odbędą się 3 alarmy próbne, zarządzane przez Władze Wojskowe. Alarmy te rozpoczyna się od trzech wystrzałów armatnich w rejonie koszar Rafałowskich przy ul. Wilkomierskiej oraz od sygnału „alarm“, który będzie odegrany na ulicach miasta przez trąbaczki. Wzywa się mieszkańców miasta do zachowania zupełnego spokoju.

Afera szpiegowska na Kresach.

Władze korpusu ochrony pogranicza wpadły na ślad szeroko rozgałęzionej bandy szpiegowsko-dywersyjnej w Województwie Nowogrodzkim. Mianowicie w miejscowości Kamieniu, w domu kowali braci Lipniewskich wykryto, iż przerabiali oni broń palną dla band dywersyjnych. W toku śledztwa przeprowadzono rewizję także i u Dominika Czyżyka i wykryto ślady organizacji szpiegowskiej. Znaleziono dokumenty z

opisem dylokacji władz bezpieczeństwa w pasie pogranicznym oraz mapy, na których zakresłone były miejsca przyszłych napadów. Kuźnia braci Lipniewskich służyła równocześnie za mennicę dla dywersantów, w której wyrabiano fałszywe 50-groszówki. Organizacja pozostawała w porozumieniu z kierownikami akcji dywersyjnej G. W. P. w Mińsku. Śledztwo w toku.

Bolszewicy przygotowują napad.

Z pogranicza w pow. Wilejskim donoszą nam: Według informacji otrzymanych tu z Mińszczyzny, na pograniczu naszym ukazała się banda dywersyjna Smoleńskiego złożona z 80 osób. W tych dniach banda ta zapewne w zamiarze dokonania napadu na nowe terytorium otrzymała z Mińska konie i amunicję. Władze nasze wydały stosowne zarządzenia na pograniczu.

Kronika wileńska.

Urzędowe.

— Uroczystość wręczenia weteranowi 1863 r. odznak „Polonia Restituta“. Dnia 22 b. m. w Wielkiej Sali Delegatury Rządu odbyła się uroczystość wręczenia przez Pana Delegata Rządu Władysława Raackiewicza orderu „Polonia Restituta“ weteranowi 1863-go roku p. Kazimierzowi Girdwojniowi. Na uroczystość przybyli: Związek Weteranów z prezesem na czele, prezydent miasta p. W. Bańkowski, przedstawiciel wojskowości pła. Stefan Jankowski i inni.

Delegat Rządu p. Wł. Raackiewicz w towarzystwie Kierownika Oddziału Ogólnego p. P. Rauego i Sekretarza Delegatury Rządu p. W. Piotrowicza w sposób uroczysty wręczył w imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odznak orderu i dyplom panu K. Girdwojniowi, wygłaszając okolicznościowe przemówienie, w którym podniósł wysiłki pokolenia powstańczego w okresie walk o wyzwolenie i osobiste poświęcenie odznaczonych dla wzniesienia idei.

— Przyjęcia osób prywatnych i delegacji w Delegaturze. Pan Delegat Rządu przyjmuje delegacje i osoby prywatne w poniedziałki, środy i piątki od 10-ej do 11-ej w południe.

Delegacje i osoby życzące być przyjętymi w czuane dni przez Pana Delegata Rządu powinny się zgłaszać w przeddzień w Sekretariacie osobiście lub telefonicznie dla wnieślięcia na listę przyjęć. (Sekretariat Delegatury Rządu, pokój Nr 37, tel. Nr 18).

Z miasta.

— Kino „Jutrzenka“, będące pod głównym kierownictwem „Ligi Robotniczej“ postawiło sobie za zadanie w miarę możliwości usunięcie zagranicznych przeważnie kryminalnych filmów i zastąpienie ich repertuarem swojskim. Obecnie wyświetla „Jutrzenka“ wspomniany obraz patriotyczny, osnuty na tle walk naszych z bolszewikami, p. t. „Bitwa nad Zbruczem“. Dwa bezpłatne przedstawienia (w piątek i w poniedziałek o godz. 11-ej) ofiarowało kierownictwo kinematografu na użytek wojska. Ponieważ obraz ten pozostanie w Wilnie zaledwo w ciągu kilku dni jeszcze, polecamy każdemu najgoręcej obejrzeć go. Obfituje on w momenty niesłychanie wstrząsające, jak znęcanie się komunistki nad jeńcem-polakim, zakopywanie żywcem żołnierza naszego do ziemi i kośnięcie tryumfem oręża polskiego nad szermującymi katami.

— Przyjazd komisji śledczej w sprawie nadużyć policyjnych. Wczoraj przybyli z Warszawy w związku z ujawnionymi nadużyciami w policji wileńskiej, inspektor do spraw policyjnych departamentu bezpieczeństwa p. Maciejewicz, inspektor policyjny p. Galę i nadkomisarz Strzelecki. Cały dzień wczorajszymi upłynął na zapo-

znawaniu się z wynikami dotychczasowych dochodzeń. Wczoraj krążyły pogłoski, że nadkomisarz Pawłowicz został wczoraj zawieszony w czynnościach.

— Komisja w sprawie nadużyć w kuratorjum. W dniach najbliższych oczekiwane jest przybycie do Wilna specjalnej komisji z Ministerstwa Oświaty w sprawie nadużyć popełnionych w wydziale rachuby Kuratorjum Szkolnego.

— Gmachy po-Bazylijskie. Przesądzenie ostateczne, przez sąd II-giej instancji, sprawy co do tytułu własności 7 domów z kompleksu gmachów po-Bazylijskich, daje możliwość Delegaturze Prokuratury Generalnej Państwa, do wznowienia procesów o ekamisyję z tych gmachów zamieszkujących w nich instytucji.

Sprawy o ekamisyję te były zawieszane do czasu rozstrzygnięcia sporu o tytuł własności tych gmachów.

Zwrot tej bezspornej własności Państwa, uspakaja opinię publiczną, słusznie zaniepokojoną losami gmachów stanowiących niestety majątek ale i pamięć narodową.

Zasługa wydobycia na światło dzienne, tej sprawy i stosunkowo szybkie jej przeprowadzenie spada całkowicie na naszą Delegaturę Prokuratury generalnej Państwa.

— Wyjazd delegacji w sprawie subsydjum dla teatru wileńskiego. W dniu 22-go b. m. wyjechała do Warszawy delegacja złożona z p.p. dyrektora teatrów wileńskich Rykowskiego, wice-prezydenta Łokuciewskiego i dyrektora Wydziału Teatralnego. Zadaniem powyższej delegacji jest wystąpienie u władz, wobec katastrofalnego położenia naszych teatrów, o subwencję rządową, która umożliwiłaby pokrycie obecnego deficytu, a także umożliwiła teatrom naszym prosperowanie do końca tego sezonu. Delegacja ta będzie m. innymi w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Departamencie Kultury i Sztuki, Ministerstwie Wyzn. Relig. i Ośw. Publicznego i u Ministra Thugutta. (e)

— Konfiskata książki Trockiego. Komisariat Rządu na mocy dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych nałożył areszt na druki rosyjskie wydawnictw sowieckich, pod tytułem: „Uroki Oktabry“ Trockiego, jako zawierające cechy przestępstwa przewidzianego w kodeksie karnym, oprócz tego komisariat skonfiskował, znajdujące się w niektórych księgarniach żydowskich w Wilnie druki rosyjskie p. t. „Prawosławnyj ruski kalendar“, ponieważ druki powyższe zawierały przestępstwa przewidziane w artykule 129 kodeksu karnego. (e)

— Bardzo słusznie. Władze nie przyjęły do zatwierdzenia ogłoszeń drukowanych w żydowskiej drukarni „Sp. Wytw., ul. Gdańska 3“. Ogłoszenia m. innymi obfitowały w takie kwiatki jak: „Wesoło i

KINO TEATR
„HELIOS“

Ostatnie dni. DZIS CUDO-FILM

14 WIELKICH AKTÓW RAZEM 2 WIELKIE EPOKI RAZEM CAŁOSC

GIGANTYCZNA ATRAKCJA ŚWIATOWA

DZIESIĘCIORO PRZYKAZAŃ
I. BIBLIJNA 6 akt. II. NOWOCZESNA

KINO-TEATR
„PICCADILLY“

w dwóch epokach 14 akt w jednym seansie. Wielki erotyczny Poątek seansów o dramacie 8 aktach godz. 4, 7 i 9½ w.

przystępna“, „za najładniejszą osobą“ i „za najładniejszy nośką“.

(s)

Sprawy miejskie.

— Elektryczność na ul. Wilna. Poszawszy od marca b. r. wydział techniczny magistratu przystąpił do ustawiania na ulicach miasta trzysta kilkudziesięciu lamp elektrycznych.

Przedewszystkiem mają być uwzględnione ulice śródmieścia dotychczas niedostatecznie lub całkowicie nie oświetlane jak zauł. Ignacowski i t. p. (m)

— Z posiedzenia miejskiej komisji finansowej. W dn 21 stycznia odbyło się posiedzenie miejskiej komisji finansowej.

W sprawie podania dyrekcji teatrów wileńskich o umorzenie rachunków za rok 1924 za roboty taboru transportowego, za wodę, kanalizację i energię elektryczną, komisja postanowiła rachunki te umorzyć i wydać jednorazowo na pokrycie długów gotówką 5000 zł., co zaś się tyczy udzielenia subsydjum na r. 1925 to uchwalono sprawę tę mieć na względzie przy układaniu budżetu na r. 1925.

Następnie komisja przyjęła wniosek magistratu w sprawie wprowadzenia opłat od posiadaczy środków lokomocji za zużycie bruków miejskich.

W sprawie podniesienia stawek ryczałtowych statutu widowiskowego a dotyczących klubów z grą w lota i restauracji z dancingami, komisja upoważniła magistrat do pobierania tego podatku w wysokości do 50 zł. za wieczór.

Zasilek świąteczny został przyznany pracownikom miejskim w wysokości 25%, miesięcznych poborów.

— Elektrownia. Dotychczas wiadomo, iż p. inżynier Biszewski został mianowany pomocnikiem dyrektora elektrowni miejskiej. P. Biszewski jest ze wszelkich miar odpowiednim człowiekiem na to stanowisko, jako człek energiczny, samistny, przy tem zaś fachowiec, posiadający odpowiednie wyższe wykształcenie i dyplom inżyniera, gdy zatrudnienie dotychczas na elektrowni siły pomocnicze przeważnie posiadały tylko średnie wykształcenie techniczne. Powinnowało też należeć Magistratowi, że narazicie serwał z systemem zażyźniania elektrowni, co śród robotników tej instytucji obrzeżało wywoływało wielkie wzburzenie.

— Sprawy akademickie. — Młodzież Wszepolska. W ubiegłą niedzielę odbyło się w sali Ogniska Akademickiego uroczyste zebranie inauguracyjne Koła Wileńskiego Młodzieży Wszepolskiej przy licznych udziałach członków, sympatyków i gości, w Hozbie których przybyli przedstawiciele prawie wszystkich stowarzyszeń akademickich. Zebranie uświetnili swą obecnością Jego Magnificencja Rektor Dzielwski z małżonką, członkowie Senatu Akademickiego, poseł Zwierzynski i inni dostojni goście.

Przewodniczył kurator koła dziekan wydziału prawnego U.S.B. prof. Komarnicki, który otwierając zebranie wyraził radość z powodu ożywienia pracy ideowej wśród akademików przez Młodzież Wszepolską. Imieniem zarządu witał zebranych prezes S. Kuleśkiński, informując jednocześnie o najbliższych zadaniach koła. Po czym zgromadzeni z wielką uwagą wysłuchali bogatego treści i w ładną formę ujętego referatu na temat: „Młodzież a polityka“, wygłoszonego przez członka Rady Naczelnej Zw. Akadem. Młodz. Wszep. p. Mieczysława Przysieckiego z Warszawy. Prelegent jasprawie wypunktował wyraźny zwrot szerokiej mas akademickich w kierunku nacjonalistycznym, który to prąd między innymi ma na celu obronę narodowego oblicza wyższych uczelni. Na czele tego ruchu kroczą niezłomnie Młodzież Wszepolska.

Po referacie wice-prezes koła P. Kownacki dziękował zebrany za przybycie, oraz wzywał młodzież do dalszej wyłączonej pracy nad krzewieniem idei narodowych, oraz nad obroną zasad praworządności w życiu akademickim.

— Starania pszczelarzy wileńskich. Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych zawiadomiło wileński Związek Kółek Rolniczych, że wobec znajdowania się cukru w wolnej sprzedaży, Ministerstwo Roln. i Dóbr Państw. nie ingeruje w sprawę zaopatrywania pszczelarzy w ten artykuł, co zaś dotyczy ulg w nabywaniu drzewa na budowę uli, to w tej sprawie istnieje specjalne rozporządzenie Departamentu Leśnictwa tegoż ministerstwa. (s)

— Subsydjum dla organizacji rolniczych. Ministerstwo Kolei i Dóbr Państwowych wyasygnowało na ręce wojewody wileńskiego sumą 4,600 złotych, wyznaczonych jako zasilek na styczeń miesiąc r. b., dla organizacji rolniczych, działających na obszarze ziemi wileńskiej. (s)

Odczyty.

— „Kół w sztuce“. Z inicjatywy Koła Rolników U. S. B. we wtorek dnia 27. I. 25 r. w Sali Sniadeckich U. S. B. Prof. Dr. Zygmunt Moczarski wygłosi odczyt ilustrowany przesłaniami pod tyt. „Kół w sztuce“. Początek o godz. 7ej wiecz. Bilety w cenie 1 zł. 50 gr. i dla uczęszczających młodzieży — 50 gr. przy wejściu.

Sprawy kolejowe.

— Rada techniczna przy Ministrze kolei. Postanowione zostało utworzenie kolejowej rady technicznej przy Ministrze Kolei. Rada techniczna będzie organem doradczym i opiniodawczym przy rozpatrywaniu spraw technicznych o charakterze ogólnym, akceptowanie projektów i warunków technicznych ważniejszych robót kolejowych.

Statut Rady technicznej został ogłoszonym już w ostatnim „Monitorze Polskim“.

— Koncert konkursowy orkiestr kolejowych. Z inicjatywy Pana Prezesa inż. Staszewskiego w locie r. b. odbędzie się w Wilnie koncert orkiestr kolejowych.

— Przyjazd Prof. Czezoła. Z ramienia Ministerstwa kolei przyjedzie do Wilna prof. Czezoł w sprawach związanych z wprowadzeniem nowych wynalazków na kolejach, które ostatnio zostały zaakceptowane przez p. Ministra. Do wynalazków tych między innymi należy zaliczyć nowy sposób zamykania zwrotnic, dający gwarancję bezpieczeństwa ruchu.

Sprawy szkolne.

— Działalność P.M.S. w Wilnie. Macierz Szkolna w sprawozdaniu swym za ubiegły rok, wykazuje w cyfrach następujący dorobek kulturalno-oświatowy.

W roku sprawozdawczym na terenie Wileńszczyzny i części powiatu Lidzkiego, który obejmuje P.M.S., swoją działalnością, założono I, 60 szkół początkowych (łącznie z dawniej założonymi 120) II, Kursy dla dorosłych w powiecie Święciańskim 4, w Dziśnieńskim 2, w Wilejskim i Dunilowieckim po 1, III Kursy gimnazjalne im. Czackiego, IV Szkołę zawodową żeńską, obie te uczelnie w Nowo-Wilejce. — Tyle w zakresie szkolnictwa.

Następnie założono lub rozwinęto i uzupełniono wypożyczalnie książek, a mianowicie:

Wypożyczalnie przy Centrali 3168 tomów z 1257 czytelnikami. Na Antokolu, tomów 703, czytelników 94. Przy ul. Wilkomierskiej tomów 2000, czytelników 207. Na Sołtaniszkach tomów 1312 czytelników 30. Na Zarzeczu tomów 852 czytelników 153. Przy ul. Nowa Aleja tomów 946 czytelników 189. W Dziśnie tomów 1096 czytelników 189.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej przyjęto bez dyskusji w redakcji odnosnych komisji 10 punktów porządku dziennego, w tej liczbie uchwalono:

I. Zezwolić na budowę elepiarni dla Pracowni Doświadczalnej w posesji Miejskiej przy ul. Zawalnej Nr. 5;

II. Wprowadzić opłaty od posiadaczy środków lokomocji za zużycie bruków miejskich, z którego do źródła Magistrat przewiduje dochód w sumie 85.000 zł.;

III. Przyjąć projekt podniesienia stawek podatku widowiskowego ryczałkowego do wysokości 50 zł. dziennie;

IV. Preliminować w budżecie na rok bieżący sumę 400.000 zł., na renowację w elektrowni miejskiej, stanowiącą pierwszą ratę na zakup maszyn do mającej być wybudowaną turbiny;

V. Akceptować projekt umowy z Rządem o umieszczeniu zakładu medycyny sądowej U. S. B. w szpitalu S-go Jakóba.

Fewne ożywienie w obradach dało się dopiero zauważyć przy debatach nad 11 i 12 punktami porządku dziennego omawiającymi sprawy teatrów wileńskich.

Po dyskusji, w której zabierali głos radni dr. Federowicz, dr. Szabad, Rudnicki, Korolec, Zasławski, mec. Jasziński i Abramowicz, Rada miejska uchwaliła: przychylić się do podań dyrekcji teatrów wileńskich w sprawie umorzenia rachunków za r. 1924 za roboty taboru transportowego, za wodę, kanalizację i energię elektryczną, oraz udzielić w roku 1925 teatrom rzeszonej dyrekcji subsydjum w postaci zwolnienia od opłat za wodę, kanalizację, energię elektryczną oraz opłat, przyznając stałe subsydjum w wysokości 1000 zł. miesięcznie i wyasygnować jednorazowy zasilek z funduszu budżetu 1924 r. w wysokości 12.000 zł., z której to sumy potrącić na rzecz miasta sumę 7000 zł. na pokrycie należności z tytułów wyżej wspomnianych. (m)

W sprawie zaś podania kierownika teatrów żydowskich o zwolnienie tych teatrów od podatku widowiskowego postanowiono teatry dramatyczne żydowskie zwolnić od rzeszonego podatku z zachowaniem ryczałtu w sumie 100 zł. miesięcznie od teatru operetkowego. (m)

W Głębokiem tomów 850 czytelników 40.

W Dolhinowie tomów 221 czytelników 71.

W Braślawiu tomów 832 czytelników 49.

W Opsie tomów 163 czytelników 50.

Ogółem wszystkich książek P. M. S. posiadł 5163 tomów ezaspisem 28. W ciągu roku sprawozdawczego wypożyczono czytelnikom 83001 tomów.

Po za tem Koło im. E. Dmochowskiej P. M. S. zaopatrzyło 80 szkół w male biblioteczki, które założono również w Dryświatach i Mierzaniach pow. Braślawskiego, Horodziełowie i Oborku pow. Wołyńskiego. §

Domy ludowe z czytelniami pism w Wilnie 4, w Dolhinowie, Mierzaniach, Postawach i Głębokiem po jednym.

W domach ludowych odbyło się odczytów: w Wilnie 53, na prowincji 40, poza tem obchody okolicznościowe z programem Odczytowo-Koncertowym.

Niezależnie od tego w powiatach Święciańskim i Braślawskim odbywają się stałe odczyty z przesłaniami.

Tyle co do prac dokonanych, na przyszłość Zarząd P. M. S. pragnie w jaknajkrótszym czasie uruchomić 40 kursów dla dorosłych na prowincji i 6 w Wilnie.

Zamierzenia te jednak wymagają dużej ilości pieniędzy, których brak, jak zresztą w każdej instytucji społecznej. Spodziewać

się jednak należy, że społeczeństwo widząc ogrom pracy dokonanej i konieczność jej kontynuowania przyjdzie z pomocą. (m)

Z życia Stowarzyszenia Dobroczyków. Sekretariat Grupy Wschodniej Stowarzyszenia Dobroczyków podaje do wiadomości, że dla uzyskania dyplomu na prawo noszenia Medalu „Interalle” należy, w jaknajkrótszym czasie, złożyć na imię Grupy Wschodniej, względnie Okręgów Wojewódzkich, oraz Oddziałów powiatowych, podanie, załączając dowody przynależności do b. I Korpusu Polskiego generała Dowbór Musnickiego. Zastrzega się, że tylko dowody z czasu istnienia Korpusu mają wartość, wszelkie nowoczesne zaświadczenia nie będą uwzględniane.

Wszelkich informacji w sprawie nadania Medalu „Interalle” udziela Sekretariat Grupy Wschodniej, Wilno, Zamkowa 18 m. 23 codziennie od godz. 3 po poł. do 8-jej wiecz. Informacji udziela także Sekretariat Okręgu Wileńskiego, Wilno, Zamkowa 18 m. 23.

Oddziału Osmieńskiego Osmiana, Bank Ludowy, Oddziału Duniłowickiego, przez p. Marian Dobrzyński Duniłowice, Urząd Ziemski, Okręgu Nowogródzkiego, przez p. T. Saulakowski, Nowogród, Urząd Wojewódzki i Oddział Lidzkiego, Lida Suwalska 40.

— **Tow. Paszelnice** w Wilnie. Nowopowstałe Towarzystwo Paszelnice w Wilnie złożyło władzom swój statut do zatwierdzenia. Celem powyższego towarzystwa jest popieranie rozwoju paszelnictwa na terenie ziemi wileńskiej.

Z życia rosyjskiego. — Uregulowanie stosunku kościoła prawosławnego w Wileńszczyźnie do państwa. „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Wyznań K. i O. P.” przynosi rozporządzenia Ministerstwa w sprawie wprowadzenia w Wileńszczyźnie tymczasowych przepisów o stosunku rządu do kościoła prawosławnego w Polsce. Przepisy te z dnem ogłoszenia ich w Dzienniku Urzędowym weszły w życie.

— **Parafje prawosławne w Wileńszczyźnie.** Na mocy rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. ustalone zostały następujące parafje i filje prawosławne, których proboszczowie pełni będą obowiązki urzędników stanu cywilnego. W Wilnie cztery: Sabor Przewyżnieński, Znamieńska cerkiew na Zwierzynie cerkiew św. Michała i Aleksandra Nowickiego, w Święciańskim sześć kościołów prawosławnych, w pow. Osmieńskim ośm parafji, w pow. Brastawskim jedna w Brastawiu i filja w Dryświatach, w pow. Dziśnieńskim 37 parafji i filji i wreszcie w pow. Wilejskim 80 parafji i filji prawosławnych.

Zabawy. — **Bal wojewódzki.** W ostatnich dniach Karnawsu Pan Delegat Rządu Władysław Raczkiewicz organizuje w Salach Pałacu Reprezentacyjnego wielki bal, dochód z którego ma zasilić fundusze przeznaczone na rzecz instytucji „Chleb dla głodnych dzieci”.

— **Związek Młodzieży wszechpolskiej** urzędują w najbliższą niedzielę, t. j. dnia 25 b. m. w sali Ogniska Akademickiego przy ul. Wielkiej 24, zabawę towarzyską poprzedzoną działem koncertowym.

Wstęp dla członków oraz sympatyków za zaproszeniem.

— **„Sobótka”** w Rozwoju odbędzie się jak zwykle w sobotę, t. j. dn. 24 b. m. (ul. Trocka 11) Bilety do nabycia wczelniej w kancelarii i u pp. gospody.

Teatr, muzyka i sztuka. — **„Wielka księżna i chłopiec hotelowy”**. Teatr Polski w sali przy podwyższym tytułem, ryśkał sztukę niezmiernie kusowa, to też będzie ona grana codziennie do niedzieli włącznie.

— **Z operetki.** Dziś ostatnie przedstawienie „Karnawału królewskiego”, przed zejściem na czas dłuższy z repertuaru.

— **Premiera „Aldy”**. Nieodwołalnie w sobotę, po próbach mozołnych i długich przygotowania, Teatr Wielki wystawia „Aldę”.

OFIARY złożone w Administracji „Dziennika Wileńskiego”:

Dla chorej wdowy z synem ku uczczeniu ś. p. Amelji Zubowiczowej — J. Żukowska i H. Popławska 10 zł.

Dla wdowy z 2-gim dzieci H. F. — Beźmiennie 150 gr.

Na maszynę do szycia dla staruszek Z. — I. M. i Zł., Marja D. 3 zł.

Na Dom Serca Jezusowego XX. Salezjanów — Katoicki Związek Polek 100 zł.

Na Dom Dzieciątka Jezus — A. B. i czapecka.

Na zakład Nieuleczalnie Chorych — A. B. 1 zł.

Na chleb dla głodnych dzieci — ku uczczeniu rocznicy śmierci ś. p. D-ra Aleksandra Cholewy — żona i synowie 20zł.

Z pogranicza sowieckiego.

Ujęcie niebezpiecznego bandyty. W związku z rozproszeniem przez policję w powiecie Kamionka Strumiłowa bandy Płoszaja, „Wiek Nowy” dowiadyuje się, że jeden ze zbitych bandytów, Jan Rzeżkowski, dostał się w ręce policji. Aresztowany złożył obzerne zeznania w sprawie dotychczasowej działalności bandy. Naskutek tych zeznań policja w Złoczowie przystąpiła do dalszej likwidacji bandy Płoszaja. Uwięziono około 15 osób. Rzeżkowski stanie prawdopodobnie przed sądem dożałym. Pochodził on z Jaznicy polskiej i jest synem b. wojsa, mającego gospodarza. Rzemieślnik rabunkowy prowadził nie z nędzy, lecz z upodobania.

Z Litwy.

Spiskowanie na życie ks. Dagilasa W Telszech 18.1 dokonano powtórnego zamachu na ks. Dagilasa członka stronnictwa chrześc.-demokr. Zamach ma podkład polityczny. Szczegółów brak.

„Polonia” Wylubna sensacja! Obraz złotej sarji „Pathe-Nord”

TAO, DUCH ZIEMI

dramat sensacyjno-salonowy w 7 akt. Rzecz dzieje się w Parzy i w Indjach. W roli głównej premjowana piękność gwiazda teatru „Komedji Francuskiej” HUGUETTA DUFLOS

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Okręgowa Lasów Państwowych w Wilnie podaje do wiadomości, iż w dn. 30 stycznia 1925 roku odbędzie się przetarg ustny i za pomocą ofert piśmiennych na sprzedaż drzewa na pniu na zrębach etatowych z Nadleśnictwa Niemeńczyńskiego w Wilnie w lokalu D. O. L. P. (W. Pohulanka 24).

Na licytację będzie wystawione 20 obiektów licytacyjnych o ogólnej pow. 29,5 ha. Drzewo sprzedane będzie za ryczałtową zapłatą bez pomiaru po ścięciu.

Termin zakończenia eksploatacji zrębów ustala się do dnia 15 kwietnia 1926 r. Termin ostatecznej opłaty — do dnia 31.XII 1925 roku.

Jednostki przetargowe oglądać można na miejscu za zgłoszeniem się u p. Nadleśniczego lub pp. Leśniczych.

Z warunkami przetargu, wykazem jednostek przetargowych oraz z warunkami umowy można się zapoznać w D. O. L. P. w Wilnie, ul. W. Pohulanka 24, lub w Nadleśnictwie Niemeńczyńskim w godzinach urzędowych.

Dyrekcja Okręgowa Lasów Państwowych w Wilnie.

Leśnej lub rolnej

praktyki poszukuje na kresach młody człowiek z ziemskiej rodziny, posiadający około 2 lata praktyki rolnej na Pomorzu. Wykształcenie gimnazjalne, b. wojskowy, królwiak. Łaskawe możliwie szczegółowe oferty proszę nadsyłać: Poznań, ul. Wały Zygmunta Augusta 4. Głowacka. 5356-0

Ogłoszenie.

Komornik przy sądzie Okręgowym w Wilnie Jan Lepieszko, zam. w Wilnie, przy ulicy Zamkowej № 15 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, iż dnia 28-go stycznia 1925 roku o godz. 10-tej rano przy ul. Kalwaryjskiej pod № 146 w Wilnie odbędzie się sprzedaż za licytacji publicznej jednej dorożki z kołami na gumach w dobrym stanie, należącej do Bronisława Tuchńskiego, oszacowanej dla licytacji na sumę 350 zł. na zaspokojenie pretensji Józefa Maksimowicza.

(-) J. LEPIESZO Komornik Sądowy.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Wilnie Jan Lepieszko, zam. przy ulicy Zamkowej w domu № 15 w Wilnie, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, iż dnia 30-go stycznia 1925 r., o godz. 10 rano, w domu № 10 przy ul. Jagiełłońskiej w Wilnie w mieszkaniu Witolda Wagnera odbędzie się sprzedaż za licytacji publicznej samochodu osobowego i urządzenia mieszkaninowego należących do Tegeł Witolda Wagnera i oszacowanych dla licytacji na sumę 10230 złotych.

(-) JAN LEPIESZO Komornik Sądowy

Obwieszczenie Wileńskiej Izby Skarbowej.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 19 b. m. LDPO 165/II, Izba Skarbowa niniejszem komunikuje, że pobór państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzenia za najemną pracę na całym obszarze Rzeczypospolitej obliczany być winien w mies. qm Luty 1925 r. podług skali wskazanej w obwieszczeniach urzędowych Izby, obowiązującej na miesiąc Syczeń 1925 r.

(-) J. MALECKI Prezes Izby Skarbowej.

50% oszczędności przy ogrzewaniu i oświetleniu

tylko 5 groszy godzinowego zużyciu opau.

Lampy naftowo-żarowe dla zewnętrznego i wewnętrznego oświetlenia od 200 do 1000 świec.

Pieczę naftowo-żarowe i zwyczajne naftowe, oraz kominki dla salonów sklepów, mieszkań i t. p.

SPRZEDAŻ NA RATY.

T. KREJNGIEL.

WILNO, ul. Ludwisarska № 4.

!! Bacność !!

24 b. m. zostanie otwartą w nowoodrestaurowanym lokalu, przy ul. A. Mickiewicza, róg Tatarskiej Nr. 2 filja jadalni Ziemiańskiej, gdzie każdy tanio otrzyma dobry gospodarski, lub jarki obiad. Upraszam Sz.

Publiczność jak dotąd o poparcie. 698-1

K. DĄBROWSKA

FORTEPIAN — PIANINO na koncerty i wieczory 636 NIEMIECKA 3, m. 6.

Dr. MEDYCYN E. Suszyński

Choroby weneryczne i skórne, skórne, do 1 pp. i od 4-7 wiecz. ul. Mickiewicza 30. 535-15

Dr. Blumowicz choroby weneryczne i skórne. ul. Wielka 21. 9-113-6. 551 W. Z. P. 63.

Dr. POPILSKI Choroby skórne i weneryczne. W. Pohulanka 2, róg Zamkowej 10-1 i 5-7. 34

Dr. B. SZYRWINDT Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe. Wielka 19. od 10-1 i od 4-7. 538-11

Dr. Leon Ginsberg Choroby weneryczne, skórne. Ul. Trocka 6 róg Wileńskiej. od 8 1/2 do 11 1/2. 29

Dr. W. Legiejko Choroby wewnętrzne. (Spec. płuc i żółtaczki). Przyjmuje od 9-11, 6 1/2-7 1/2 w. ul. Ad. Mickiewicza 21 m. 1. W. Z. P. № 17. 602

Dr. LUKIEWICZ Choroby skórne i weneryczne. przyjmuje od godz. 4-7 pop. ul. Ad. Mickiewicza 9. waisala zni świadekch 1.

Gotówkę w każdej sumie najwygodniej lokuje z gwarancją swrotu w terminie i posiada do ulokowania Dom H. Kom. „Zachęta” Portowa 6 D. 1

Kurs Lekcyj kaligrafii, kreślenia oraz miernictwa praktycznego wykładu Profesor B. kursów miernictwa Bazylijska 1 obok Ostrej Bramy od 4-6 pop. 840

Kuchenska przenośna na 2 fajerki z duchówką system Susszowskiego na węgiel lub drzewo, sdatna do ogrzewania mieszkań. Zyguntowska 16 — sklep spożywczy albo mieszki. 617-1

Koby wiedział o miejscu zamieszkania Stefani Krawczuk, proszony jest w osobistym jej interesie — zawiadomić kancelarię parafjalną przy kościele św. Jans. 681-1

Studentka poszukuje koprecyji ewentualnie za obłady prywatne. Wiadomość piśmiennie w Beldakeji pod „A. B.”

W miesiącu 18-1 jadąc wieczorem dorożką do teatru Wielkiego zgubiono PIERSCIONEK z 3 brylancikami. Łaskawy znalazca odnieście ewentualnie za wynagrodzeniem 100 zł. na ul. Chocimską 16 — i do M. Niezabitowskiej.

Zredukowany urzędnik jego dzie 27 stycznia r. b. do Warszawy i przyjmuje różne polecenia od domów handlowych i innych interesantów za niewielkie wynagrodzenie. Polecenia będą wykonane fakuralnie i swiadczenie. Zwracać się: Sw. Janska 3 kancelaria Centrali Chr. Zw. Zaw. 23, 24 i 26 go od 10-12, lub Krakowska [Nr. 32 m. 4 — A. J. odcień od 14 do 16-tej. Przychodzą też według wskazanego adresu.

Zub. ks. wojsk. roczn. 1894 r. wyd. w gm. Olskiewskiej na imię Antoniego Tolwejsza unieważnić się.

Do sprzedania 2 domy: murowany i drewniany w Nowo-Trochach. Dowiedzieć się ul. Olimpia 13 — 7 (Rosa).

Wdowa obciążona rodziną prosi o pomoc materialną. Łaskawe datki prosi składać do „Adm. Ds. Wil.” pod „H. F.”

Letnisko dom z ziemią sprzedam lub wydzierżawię Hotel Italja Portier.

Wydawca A. Zwierzyński.

Drukarnia Józefa Zawadzkiego, ul. Sw. Anny Nr. 3.

Redaktor Piotr Kownacki.

B-cia ALSZWANG ul. WIELKA 42. SP. AKC. TELEF. 822.

Ponad 1000 par bucików i półbucików damskich oraz Pantofli Rannych Sprzedaż z ustępstwem OD 20 DO 50%

Buchalter z 20 letnią praktyką za skromne wynagrodzenie poszukuje godzinowego zajęcia. Otwarcie, prowadzenie i zamknięcie ksiąg handlowo-obrotowych i sporządzenie bilansów z gwarancją i zciśtem zachowaniem tajemnicy handlowej. Referencje solidne. Gedyminowska 41 m. 5 telefon Nr. 834. 702-4

Do sprzedania majątek 80 dziesięcina w tem 4 dziesięcina ogrodu owocowego. Zabudowania w kompletnym porządku. Odległość od powiatowego miasta Osmiana 3 wiorsty, od Wilna 40 wiorst. Wileńska 47 m. 1 od 4-6 pop. 708-0

Dnia 12 b. m. zginął pies rasy pointer maści brązowej, chory na świerzb. Uprasza się o odprowadzenie za wynagrodzeniem na ul. Nadbrzoźnej Nr. 22 m. 3. 2